

KARTA KURSU
rok akademicki 2020/2021

Kierunek: Psychologia
Specjalność: -
Forma prowadzenia zajęć: niestacjonarne

Stopień: jednolite magisterskie
Rok: V
Semestr: letni

Nazwa	Arteterapia
Nazwa w j. ang.	Art therapy

Koordynator	dr Joanna Ganczarek	Zespół dydaktyczny
		dr Joanna Ganczarek mgr Małgorzata Płoszaj
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs ma na celu zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi, metodami oraz uwarunkowaniami skuteczności stosowania wybranych form terapii przez sztukę (malarstwo, grafikę, rzeźbę) oraz działań interdyscyplinarnych. Studenci rozwiną umiejętność prowadzenia warsztatów arteterapeutycznych oraz świadomość możliwości i ograniczeń tej metody psychoterapeutycznej.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość mechanizmów powstawania, podtrzymywania oraz terapii zaburzeń psychicznych
Umiejętności	Umiejętność diagnozowania trudności psychologicznych w przebiegu zaburzeń psychicznych.
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student ma wiedzę w zakresie rozwoju i metod leczenia przez sztukę.	K_W12
	W02 Student zna i rozumie założenia i mechanizmy oddziaływania arteterapeutycznego w obrębie różnych języków artystycznych.	K_W12
	W03 Student ma wiedzę na temat uwarunkowań skuteczności oddziaływania arteterapeutycznego.	K_W12

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Student potrafi przeprowadzić proces diagnostyczny ukierunkowujący postępowanie terapeutyczne.	K_U17
	U02 Potrafi odpowiednio dobrać techniki arteterapeutyczne do określonych zaburzeń funkcjonowania jednostek.	K_U18
	U03 Potrafi przeprowadzić oddziaływanie arteterapeutyczne nakierowane na rehabilitację i leczenie zaburzonych funkcji.	K_U18

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	<p>K01 Student wykazuje się umiejętnością funkcjonowania w grupach i zespołach interdyscyplinarnych posługujących się artystyczno-estetycznymi środkami wyrazu.</p> <p>K02 Jest świadomy wagi umiejętności interpersonalnych i umiejętności nawiązywania kontaktu terapeutycznego w oddziaływaniu arteterapeutycznym.</p> <p>K03 Jest świadomy i gotowy do zwiększania własnych kompetencji i poddawania się superwizji oraz rozumie znaczenie ciągłego rozwoju profesjonalnego w zakresie teorii i praktyki arteterapii.</p>	<p>K_K03</p> <p>K_K01</p> <p>K_K01, K_K14</p>
--	---	---

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	10		10						
20									

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams.
 Wykład: wykłady zdalny w trybie synchronicznym z zastosowaniem prezentacji Power Point, dyskusją grupową oraz quizami za pomocą platformy MS Teams.
 Ćwiczenia prowadzone z wykorzystaniem formy warsztatowej i prezentacji audiowizualnych.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esei)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X		X	
W02								X		X		X	
W03								X		X		X	
U01								X		X		X	
U02								X		X		X	
U03								X		X		X	
K01								X		X			

K02								X		X			
K03								X		X			

Kryteria oceny	Kurs zaliczany jest na podstawie testu zaliczeniowego z wykładów (zaliczenie od 60 %) oraz przygotowanie pracy pisemnej (analiza dzieła artystycznego pod kątem zastosowania terapeutycznego).
----------------	--

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach niestacjonarnych jednolitych magisterskich Psychologia
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład (10h):

1. Arteterapia: definicje i historia arteterapii. Rodzaje arteterapii.
2. Arteterapia w podejściu psychodynamicznym.
3. Arteterapia w podejściu psychofizjologicznym.
4. Arteterapia w podejściu psychofizjologicznym: studia przypadków
5. Materiały artystyczne. Dialog w arteterapii. Transformacje.

Ćwiczenia (10 h):

1. Sztuka w terapii (relacja pomiędzy aktywnością twórczą, arteterapeutyczną a zdrowiem, chorobą, niepełnosprawnością w sferze fizycznej, psychicznej, duchowej i społecznej).
2. Edukacyjny i terapeutyczny aspekt sztuki.
3. Wychowanie estetyczne - metody
4. Od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych
5. Analiza dzieła w kontekście terapeutycznym

Wykaz literatury podstawowej

Konieczna, E. (2004). *Arteterapia w teorii i praktyce*. Kraków: Impuls. (rozdział 1)
 Łoza, B., i Chmielnicka-Paskota, A. (red.). (2014). *Arteterapia*. Część 1, 2, 3. Warszawa: Difin. (wybrane rozdziały)

Wykaz literatury uzupełniającej

Barker, P. (2000). *Metafory w psychoterapii*. GWP
 Bielańska, A. (2009). *Psychodrama. Elementy teorii i praktyki*. Eneteia
 Bowkett, S. (2000). *Wyobraź sobie, że...* WSiP
 Buchalter, S. (2004). *Terapia sztuką*. Wydawnictwo Zysk i Spółka.
 Case, C., Dalley, T. (2013). *The handbook of art therapy*. Routledge.
 Cylkowska-Nowak, M., Imielska, J., Kasperek – Golimowska, E. (red.). (2011). *Podmiot. Sztuka –*

Terapia – Edukacja. W poszukiwaniu sensu terapii zagubionego podmiotu poprzez sztukę. Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Cylkowska-Nowak, M., Imielska, J., i Kasperek – Golimowska, E. (red.). (2011). *Podmiot. Sztuka – Terapia – Edukacja. Między teorią a praktyką.* Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Cylkowska-Nowak, M., Imielska, J., i Kasperek – Golimowska, E. (red.). (2011). *Podmiot. Sztuka – Terapia – Edukacja. Rozwijanie potencjału twórczego.* Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Della Cagnoletta, M. (2010). *Arte terapia. La prospettiva psicodinamica.* Carocci

Depta, H. (1994). O wartości wychowawczej sztuki. Uwagi polemiczne, przekorne i (częściowo) bluźniercze. *Kultura i Edukacja*, nr 1(7)

Edwards, D. (2014). *Art therapy.* Sage.

Gilroy, A. (2006). *Art therapy, research and evidence-based practice.* Sage.

Gładyszewska-Cybulko J. (2011). *Arteterapia w pracy pedagoga. Teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę.*

Hogan, S. (2001). *Healing arts: The history of art therapy.* Jessica Kingsley Publishers.

Józefowski E. (2012). *Arteterapia w sztuce i edukacji. Praktyka oddziaływań arteterapeutycznych z zastosowaniem kreacji plastycznej.* UAM

Karolak W., Kaczorowska B., (2011). *Arteterapia. Od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych.* Wydawnictwo Akademii Humanistyczno – Ekonomicznej w Łodzi

Koch, S. C., Fuchs, T. (2011). Embodied arts therapies. *The Arts in Psychotherapy*, 38(4), 276-280.

Koch, S. C., Morlinghaus, K., Fuchs, T. (2007). The joy dance: Specific effects of a single dance intervention on psychiatric patients with depression. *The Arts in Psychotherapy*, 34(4), 340-349.

Koch, S. C., i Bräuninger, I. (2006). International dance/movement therapy research: Recent findings and perspectives. *American Journal of Dance Therapy*, 28(2), 127-136.

Malchiodi, C. A. (Ed.). (2011). *Handbook of art therapy.* Guilford Press.

Oster G. D., P. Gould P. (2000). *Rysunek w psychoterapii.* GWP

Pędzich, Z. (red.). (2009). *Psychoterapia tańcem i ruchem: teoria i praktyka w terapii grupowej.* Warszawa: Centrum Szkoleniowo-Wydawnicze „Arteer” Elżbieta Rybicka.

Popek S. (2001). *Barwy i psychika.*

Rubin, J. A. (2011). *The art of art therapy: What every art therapist needs to know.* Routledge.

Rubin, J. A. (2012). *Approaches to art therapy: Theory and technique.* Routledge.

Rudowski T. (2014). *Studia nad arteterapią w ujęciu aksjologiczno – psychologicznym.*

Segal, H. (2006). *Dream, phantasy and art.* Routledge.

Szulc W., (1988). *Kulturoterapia, Skrypt dla studentów Wydziału Pielęgniarskiego Akademii Medycznej im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu.* Wydawnictwo Uczelniane Akademii Medycznej w Poznaniu

Szulc W. (2011). *Arteterapia: narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyk*

Stegemann T., Hitzeler M., Blotvogel M., (2015). *Arteterapie dla dzieci i młodzieży.* Wydawnictwo Harmonia Universalis

Szuścik U. (2006). *Znak plastyczny a znak werbalny w twórczości rysunkowej dziecka.*

Wilson, M. (2002). Six views of embodied cognition. *Psychonomic Bulletin & Review*, 9(4), 625-636.

Winnicott, D. (2011). *Zabawa a rzeczywistość.* Wydawnictwo Imago.

Zabawa K (2014). *Z historii, teorii i praktyki edukacji artystycznej dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.* Wydawnictwo WAM

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	44
	Przygotowanie projektów indywidualnych	60
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5